Звіт 2 ТП-водгосп (річна) по Миколаївській області

На території Миколаївської області питанням забезпеченбня потреб населення і галузей економіки у водних ресурсах та їх раціонального використання опікується Регіональний офіс водних ресурсів.

За питомими показниками водозабезпеченості, Миколаївська область займає одне з останніх

місць серед областей України. В області використовуються як підземні так і поверхневі водні ресурси.

Відповідно до звітності 2 ТП-водгосп (річна) у 2018 році для потреб водопостачання населення і галузей економіки забрано 241,1 млн. $м^3$ води (227,84 млн. $м^3$ – з поверхневих джерел, 13,26 млн. $м^3$ – з підземних джерел) .

Державна статистична звітність про використання води по формі № 2-ТП (водгосп) за 2018 рік по Миколаївській області була узагальнена і зведена **по** 324 формам, з яких 67 по промисловості, 160 сільському господарству, 60 комунальному господарству, 37 – інші галузі.

Використано всього по Миколаївській області 174,54 млн. $м^3$, в т.ч. на:

- комунальне господарство – 36,66 млн. $м^3$ (21%);
- промисловість – 79,87 млн. $м^3$ (46%);
- зрошення – 53,01 млн. $м^3$ (30%);
- інші галузі – 5,0 млн. $м^3$ (3%) .

Найбільш водоспоживаюча галузь в області - це промисловість (в т.ч. енергетика), складає 46% від загального обсягу використання вод по області йде на задоволення промислових потреб.

Порівняно з 2017 роком забір і використання води у 2018 році зменшились, що зумовлено зменшенням використання води на виробничі потреби і на зрошення.

У 2018 році у водні об'єкти Миколаївської області скинуто 64,90 млн. $м^3$ стічних вод, у т.ч. 21,22 млн. $м^3$ забруднених, 42,84 млн. $м^3$ нормативно чистих без очистки, 0,842 млн. $м^3$ нормативно очищених. Основним джерелом скидів забруднених стічних вод є комунальне господарство.

Через високу концентрацію у м. Миколаєві промислових об'єктів, найбільше антропогенне навантаження в області йде на води Бузького лиману. Головними забруднювачами водних ресурсів є МКП «Миколаївводоканал», КП «Первомайський міський водоканал», КП «Міськводоканал» (м. Баштанка).

До проблемних питань у сфері водокористування слід віднести:

забезпечення населення питною водою;

забруднення підземних водоносних горизонтів через фільтрацію каналізаційних стоків з накопичувачів та вигрібних ям:

забруднення поверхневих вод через скид недостатньо очищених каналізаційних стоків.

Вирішення проблем у сучасній сфері водокористування повинно бути пріоритетним завданням для уряду країни.

Підвищення ефективності державної водної політики та орієнтація її на збереження водного фонду України; раціональне використання і охорону водних об'єктів, що потребують особливої охорони.

Відділ водних ресурсів РОВР у Миколаївській області

Повінь, паводок... Як діяти?

Повінь – це затоплення місцевості внаслідок підйому рівня води в річці, озері, що викликається значним, відносно тривалим підвищенням рівня води і спостерігається щороку в один і той же сезон.

Паводок – це фаза водного режиму річки, яка може багаторазово повторюватися в різні сезони року, що характеризується інтенсивним, короткочасним збільшенням витрат і рівнів води, які викликаються дощем або інтенсивним таненням снігу під час відлиги.

Повені та паводки відносяться до природних явищ, при проходженні яких не завжди вдається уникнути негативних наслідків. А людська діяльність, наприклад забудова в заплавах, розорювання прибережних зон та зміни клімату сприяють збільшенню вірогідності виникнення затоплення і негативних наслідків від них.

Негативні наслідки від повеней і паводків проявляються на 27% території України (165 тис. кв. км), де проживає майже третина населення.

За останні 17 років Україна пережила 5 катастрофічних паводків, що призвели до виникнення надзвичайних ситуацій, спостерігалися у 1998, 2001, 2008, 2010, 2014 роках. Тільки у 2008 році паводок завдав збитків на суму близько 6,0 млрд. гривень.

Проходження весняної повені на річках Миколаївської області спостерігається переважно в період з початку березня до кінця першої декади квітня.

Одним з головних завдань протиповеневого та протипаводкового захисту є їх прогнозування, розробка карт загроз і ризиків затоплення, оперативне оповіщення населення про загрозу виникнення і проходження паводків та управління ними. Саме з цією метою і розроблятимуться Державною службою України з надзвичайних ситуацій Плани управління ризиками затоплення відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 4 квітня 2018 року № 247, яка прийнята згідно зі ст. 107^1 Водного кодексу України.

Дії населення у випадку загрози виникнення повені, паводків і при їх проходженні зображені на малюнках газети до даної статті. І пам'ятайте, що кожен повинен їх знати, тому, що, правила безпеки – це правила збереження життя!

Руслан ТУЗ
начальник відділу техногенно-екологічної безпеки РОВР у Миколаївській області

Моніторинг якості поверхневої води

Лабораторія Регіонального офісу водних ресурсів у Миколаївській області у 2018 році здійснювала моніторинг якості поверхневої води згідно з наказом Держводагентства № 6 від 11. 01.2018 року, та моніторинг меліорованих і прилеглих до них земель згідно з Наказом Держводгоспу України від 02.08.2002 року № 204.

Програма гідрохімічного та радіологічного контролю передбачала наступний обсяг досліджень за 14 створами Миколаївської області.

- по р. Синюха, вище м. Первомайська в районі питного водозабору м. Первомайськ, відбір проб – щомісячно;
- по р. П.Буг, с. Олексіївка в районі водозабору питної води м. Южноукраїнська, відбір проб – щомісячно;
- по р. П.Буг, 97 км м. Вознесенська, 2 км до в'їзду в м.Вознесенськ нижче впадіння р. Мертвовід, відбір проб - щомісячно;
- по р. Інгул, в районі питного водозабору м. Новий Буг (Софіївське водосховище), відбір проб - щомісячно;
- р. Мертвовод, ліва притока р. П.Буг , 2 км, 1 км вище залізничного мосту через р. Мертвовод, відбір проб – щоквартально;
- по р. Інгулець, 83 км, Інгулецька ЗС, м. маг. канал, відбір проб – один раз 1 - 4 кв., щомісячно – 2 - 3 квартал;
- по 3-х водосховищах: Первомайське, Олександрівське, Ташлицьке відбір проб – щоквартально;
- по р. Інгул с. Розанівка, на межі Кіровоградської та Миколаївської області, відбір проб – щоквартально;
- по Бузькому лиману, в районі водозабору Миколаївської ТЕЦ, відбір проб - щоквартально;
- по зрошувальним системам: Південно-Бузький, в районі с. Ковалівка, Інгульський - с. Привільне, відбір проб – 3 рази за поливний сезон.
- Річка Інгул. Старий пішохідний міст, м. Миколаїв відбір проб – щоквартально;

Відібрані проби води досліджувалися в лабораторії за 36 гідрохімічними та за 2 радіологічними показниками (цезій-137, стронцій-90).

У 2018 році Програму моніторингу якості поверхневих вод було виконано в повному обсязі. Відібрано 73 проби та виконано 220 вимірювань поверхневих вод на радіологічні показники. Відібрано 93 проби та виконано 3231 вимірювання за гідрохімічними показниками. Згідно з програмою моніторингу меліорованих земель здійснювали спостереження якості поливних та дренажних вод відповідно за 10 – 22 гідрохімічними показниками. Було відпрацьовано 89 проб та виконано 1307 вимірювань.

За результатами спостережень якісний стан водних ресурсів області задовільний та відповідає чинним нормативам згідно з наказом Мінагро від 30.07.2012 №471, наказом МОЗ від 19.06.96 №173, ПКМУ 25.03.1999р №465,ОБУВ 1990 року та ДСТУ 4808:207.

На виконання постанови КМУ від 26.10.2011 р. № 1101, з метою залучення коштів для розвитку водного господарства, погашення дефіциту бюджетних асигнувань протягом 2018 року працівниками лабораторії були надані платні послуги за вимірювання показників якості поверхневих, підземних, зворотних і стічних вод підприємств на суму 266,3 тис. грн при плані 260 тис. грн. Середньорічне виконання по платним послугам на одного працівника лабораторії складає 38,05 тис.грн, середньомісячне виконання – 3,17 тис.грн.

В. ГОРДІЄНКО,
завідуюча лабораторією